

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Tomáše Foltase a soudců Mgr. Davida Hipšra a Mgr. Lenky Krupíčkové v právní věci žalobce: **nezl. E. G.**, zastoupen Mgr. Petrem Václavkem, advokátem se sídlem Opletalova 25, Praha, proti žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**, se sídlem náměstí Hrdinů 1634/3, Praha, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 23. 10. 2019, č. j. 29 A 217/2017 - 68,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalobci **s e v r a c í** soudní poplatek ve výši 1 000 Kč, který bude vyplacen z účtu Nejvyššího správního soudu k rukám zástupce žalobce Mgr. Petra Václavka, advokáta, a to do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

I.

[1] Rozhodnutím Ministerstva vnitra (dále též „správní orgán I. stupně“) ze dne 12. 5. 2017, č. j. OAM-1569-23/DP/2015, byla podle § 46 odst. 3 ve spojení s § 56 odst. 1 písm. a) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění účinném pro rozhodné období (dále též „zákon o pobytu cizinců“) zamítnuta žádost žalobce (nezletilé osoby) o vydání povolení k dlouhodobému pobytu podle § 88 odst. 3 zákona o pobytu cizinců. Podle správního orgánu I. stupně ani jeden z rodičů žalobce, jakožto nositelů pobytového oprávnění, neměl v dané době povolen dlouhodobý ani trvalý pobyt. Oba rodiče žalobce na území ČR pobývali

na základě toho, že jejich žalobám směřujícím proti neprodloužení povolení k dlouhodobému pobytu byl soudem přiznán odkladný účinek.

[2] Žalovaná na základě odvolání žalobce rozhodnutím ze dne 7. 8. 2017, č. j. MV-74747-6/SO/2017, zrušila rozhodnutí správního orgánu I. stupně a řízení zastavila, neboť dle jejího názoru zaniklo právo, kterého se řízení týkalo. Právo žalobce na povolení k dlouhodobému pobytu totiž zaniklo dnem 12. 10. 2016, kdy nabylo právní moci rozhodnutí, kterým byla zamítnuta žádost matky žalobce o prodloužení povolení k dlouhodobému pobytu (rozhodnutí o zamítnutí žádosti otce žalobce o prodloužení povolení k dlouhodobému pobytu nabylo právní moci již dne 8. 8. 2016).

II.

[3] Žalobce podal proti rozhodnutí žalované žalobu ke Krajskému soudu v Brně (dále též „krajský soud“), ve které zejména namítl, že v případě přiznání odkladného účinku žalobě směřující proti rozhodnutí o zamítnutí žádosti o prodloužení povolení k dlouhodobému pobytu zůstávají cizinci (žalobci) zachována veškerá práva spojená s dlouhodobým pobytem, tedy i právo podat žádost o dlouhodobý pobyt pro dítě dle § 88 odst. 3 zákona o pobytu cizinců. Žalobce dále namítl, že správní orgány se nezabývaly přiměřeností jejich rozhodnutí ve smyslu § 174a zákona o pobytu cizinců.

[4] Krajský soud žalobu zamítl v záhlaví uvedeným rozsudkem. Podle krajského soudu žalovaná nepochybila, dospěla - li k závěru, že řízení o stěžovatelově žádosti je nutné zastavit. S poukazem na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 4. 2019, č. j. 6 Azs 36/2019 - 17, krajský soud dovodil, že příhodnější by bylo řízení zastavit podle § 169 odst. 8 písm. c) zákona o pobytu cizinců, jelikož žalobce nebyl k podání žádosti o povolení k dlouhodobému pobytu oprávněn, nicméně tato skutečnost neovlivnila zákonnost napadeného rozhodnutí v neprospěch žalobce. Krajský soud dále s odkazem na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 11. 2015, č. j. 6 Azs 226/2015 - 27, uvedl, že nebylo povinností správních orgánů zabývat se přiměřeností rozhodnutí o zastavení řízení ve smyslu § 174a zákona o pobytu cizinců. Plné znění rozsudku krajského soudu je přístupné na www.nssoud.cz a soud na něj pro stručnost svého odůvodnění odkazuje.

III.

[5] Žalobce (dále též „stěžovatel“) podal proti rozsudku krajského soudu kasační stížnost z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. a) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále též „s. ř. s.“).

[6] Napadený rozsudek je podle stěžovatele nepřezkoumatelný, neboť krajský soud převzal argumentaci správních orgánů, která je ovšem dle názoru stěžovatele nepřezkoumatelná. Tím krajský soud zatížil i svoje rozhodnutí nepřezkoumatelností. Podle stěžovatele se nadto krajský soud „*kvalitativně relevantně nevypořádal s námitkami obsaženými v žalobě, když prakticky pouze převzal argumentaci žalovaného správního orgánu a více méně bez dalšího jeho postup a rozhodnutí aproboval.*“

pokračování

[7] Krajský soud i správní orgány se podle stěžovatele dopustily nesprávného právního hodnocení věci. Jejich názor, že odkladné účinky žalob rodičů stěžovatele nezaložily právo požádat o dlouhodobý pobyt pro stěžovatele, jsou v rozporu s nálezem Ústavního soudu ze dne 30. 9. 2008, sp. zn. II. ÚS 1260/07, ze kterého plyne, že matce stěžovatele zůstalo zachováno právo požádat o dlouhodobý pobyt pro stěžovatele jako své dítě.

[8] Stěžovatel dále uvedl, že původní rozhodnutí o neprodloužení povolení k dlouhodobému pobytu rodičů stěžovatele byla zrušena a oba rodiče stěžovatele nyní pobývají na území ČR legálně (matka na základě dlouhodobého pobytu a otec na základě trvalého pobytu). Stěžovateli bylo nezákonným rozhodnutím týkajícím se jeho rodičů fakticky zabráněno získat pobytové oprávnění a byl by tak nucen (spolu se svojí rodinou) vycestovat do země původu, kde doposud nikdy nebyl. Stěžovatel v této souvislosti poukázal na zásadu, že nikdo nemůže těžit z vlastní nepoctivosti resp. nezákonnosti, a také na čl. 3 odst. 1 a čl. 9 odst. 1 Úmluvy o právech dítěte.

[9] V další kasační námitce stěžovatel uvedl, že správní orgány se měly zabývat přiměřeností jejich rozhodnutí dle § 174a zákona o pobytu cizinců. V případě stěžovatele totiž nejde o „klasické“ zastavení řízení, nýbrž se jedná o specifickou situaci žádosti nezletilého dítěte nacházejícího se již na území ČR. Tím, že se správní orgány danou otázkou nezabývaly, porušily nejen § 174a zákona o pobytu cizinců, nýbrž i § 2 a § 3 správního řádu. Judikatura, ze které v dané otázce vyšel krajský soud, je dle stěžovatele nepřiléhavá.

[10] Stěžovatel proto navrhl, aby Nejvyšší správní soud zrušil rozsudek krajského soudu a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Stěžovatel v kasační stížnosti rovněž požádal, aby Nejvyšší správní soud přiznal kasační stížnosti odkladný účinek.

IV.

[11] Žalovaná ve vyjádření ke kasační stížnosti odkázala na své rozhodnutí a na napadený rozsudek. Setrvává na právním názoru, že pokud žádný z rodičů stěžovatele nedisponoval platným povolením k pobytu na území České republiky, nebylo možno jeho žádosti vyhovět. Rozsudek krajského soudu není podle názoru žalované nepřezkoumatelný. Žalovaná s odkazem na judikaturu Nejvyššího správního soudu dále konstatovala, že neměla povinnost se zabývat přiměřeností rozhodnutí ve smyslu § 174a zákona o pobytu cizinců.

V.

[12] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[13] Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval namítanou nepřezkoumatelností rozsudku krajského soudu ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. Bylo by totiž předčasné zabývat se právním posouzením věci samé, bylo-li by současně napadené rozhodnutí soudu skutečně nepřezkoumatelné.

[14] Podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzené nepřezkoumatelnosti spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí, popřípadě v jiné vadě řízení před soudem, mohla-li mít taková vada za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé.

[15] Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek a dospěl k názoru, že není nepřezkoumatelný. Z jeho odůvodnění je zřejmé, z jakého skutkového stavu krajský soud vyšel, jak vyhodnotil pro věc rozhodné skutkové okolnosti a jak je následně právně posoudil. Z rozsudku krajského soudu jednoznačně vyplývá, z jakých důvodů se soud ztotožnil s výkladem žalované o nutnosti zastavit řízení o stěžovatelově žádosti o dlouhodobý pobyt. Nesouhlas stěžovatele s odůvodněním a závěry napadeného rozsudku přitom nezpůsobuje jeho nepřezkoumatelnost (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 11. 2013, č. j. 2 As 47/2013 - 30, ze dne 29. 4. 2010, č. j. 8 As 11/2010 - 163). Krajský soud i správní orgány se v rozsudku argumentačně dostatečně vypořádaly se všemi relevantními námitkami. Nepřezkoumatelnost rozhodnutí pro nedostatek důvodů musí být vykládána ve svém skutečném smyslu, tj. jako nemožnost přezkoumat určité rozhodnutí pro nemožnost zjistit v něm jeho obsah nebo důvody, pro které bylo vydáno (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 2. 2008, č. j. 7 Afs 212/2006 - 76, publikované pod č. 1566/2008 Sb. NSS, www.nssoud.cz). Není přípustné institut nepřezkoumatelnosti libovolně rozšiřovat a vztáhnout jej i na případy, kdy se soud podstatou námitky účastníka řízení řádně zabývá a vysvětlí, proč nepovažuje argumentaci účastníka za správnou, byť výslovně v odůvodnění rozhodnutí nereaguje na všechny myslitelné aspekty vznesené námitky a dopustí se dílčího nedostatku odůvodnění. Zrušení rozhodnutí pro nepřezkoumatelnost je vyhrazeno těm nejzávažnějším vadám rozhodnutí, kdy pro absenci důvodů či pro nesrozumitelnost skutečně nelze rozhodnutí meritorně přezkoumat (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 1. 2013, č. j. 1 Afs 92/2012 - 45, či ze dne 29. 6. 2017, č. j. 2 As 337/2016 - 64). K takovým vadám nedošlo. Námitka nepřezkoumatelnosti tudíž není důvodná.

[16] Dále se Nejvyšší správní soud zabýval námitkami stěžovatele poukazujícími na nesprávné právní hodnocení ve smyslu § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.

[17] Předmětem přezkumu je rozsudek krajského soudu, kterým byla zamítnuta žaloba směřující proti rozhodnutím správních orgánů, kterými bylo rozhodováno o žádosti stěžovatele o dlouhodobý pobyt podle § 88 odst. 3 zákona o pobytu cizinců.

[18] Podle § 88 odst. 1 a 3 zákona o pobytu cizinců:

(1) Narodí-li se cizinec na území, považuje se jeho pobyt na tomto území po dobu pobytu jeho zákonného zástupce, nejdéle však po dobu 60 dnů ode dne narození, za přechodný, není-li dále stanoveno jinak.

(3) Pobývá-li zákonný zástupce narozeného cizince na území na základě povolení k dlouhodobému pobytu nebo povolení k trvalému pobytu, je povinen v době podle odstavce 1 podat za narozeného cizince žádost o vydání povolení k dlouhodobému pobytu, nebo o udělení povolení k trvalému pobytu. V případě podání žádosti o povolení trvalého pobytu se pobyt

pokračování

narozeného cizince od okamžiku narození do právní moci rozhodnutí o této žádosti považuje za pobyt trvalý.

[19] Ze správního a soudního spisu zjistil Nejvyšší správní soud následující relevantní informace.

[20] Stěžovatel se narodil dne 8. 12. 2014 na území České republiky rodičům ázerbájdžánské státní příslušnosti. Dne 20. 1. 2015 byla u správního orgánu I. stupně za nezletilého stěžovatele podána žádost o vydání povolení k dlouhodobému pobytu podle § 88 odst. 3 zákona o pobytu cizinců.

[21] Správní orgán I. stupně rozhodnutím ze dne 12. 5. 2017, č. j. OAM-1569-23/DP/2015, žádost zamítl s odůvodněním, že „*se nepodařilo ověřit údaje uvedené v žádosti*“, neboť ani jeden z rodičů stěžovatele, jakožto nositelů oprávnění k dlouhodobému pobytu stěžovatele, neměl na území ČR povolen žádný druh pobytu a jeho rodiče zde pobývali na základě přiznaných odkladných účinků jimi podaných žalob směřujících proti neprodloužení jejich dlouhodobých pobytů. Správní orgán I. stupně uvedl, že z Cizineckého informačního systému zjistil, že matka stěžovatele na území České republiky pobývala na základě povolení k dlouhodobému pobytu (s účelem „podnikání – účast v právnické osobě“) s platností do 19. 5. 2014. Dne 28. 4. 2014 matka stěžovatele požádala o prodloužení povolení k dlouhodobému pobytu. Její žádost byla zamítnuta rozhodnutím, které nabylo právní moci dne 12. 10. 2016 (žalobě směřující proti tomuto rozhodnutí byl Krajským soudem v Brně přiznán odkladný účinek). Dále matka stěžovatele podala dne 18. 5. 2015 u správního orgánu I. stupně žádost o povolení k trvalému pobytu, která byla taktéž zamítnuta. Dne 28. 4. 2016 matka stěžovatele znovu požádala o trvalý pobyt. Řízení o této žádosti bylo dne 26. 7. 2016 pravomocně zastaveno. Ohledně otce stěžovatele pak správní orgán I. stupně obdobně zjistil, že tento na území ČR pobýval na základě povolení k dlouhodobému pobytu s platností do 19. 5. 2014. Dne 28. 4. 2014 požádal o prodloužení tohoto povolení. Jeho žádost byla dne 8. 8. 2016 pravomocně zamítnuta (žalobě proti tomuto rozhodnutí byl Krajským soudem v Brně přiznán odkladný účinek, na základě kterého otec stěžovatele pobýval na území ČR).

[22] Žalovaná rozhodnutím ze dne 7. 8. 2017, č. j. MV-74747-6/SO/2017, rozhodnutí správního orgánu I. stupně zrušila a řízení o žádosti o vydání povolení k dlouhodobému pobytu zastavila. Žalovaná dospěla k závěru, že zaniklo právo, kterého se řízení týká. Přisvědčila odvolací námitce stěžovatele, že nebylo namístě aplikovat § 56 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců, dle kterého ministerstvo cizinci neudělí dlouhodobé vízum mj. tehdy, pokud se nepodaří ověřit údaje uvedené v žádosti. Žalovaná nicméně s odkazem na § 44 odst. 4 písm. c) zákona o pobytu cizinců uvedla, že pokud žádný z rodičů stěžovatele, jako nositelů oprávnění ke sloučení rodiny, nedisponuje platným povolením k pobytu, nelze žádosti stěžovatele o vydání povolení k dlouhodobému pobytu vyhovět. K zastavení řízení žalovaná přistoupila s odůvodněním, že právo stěžovatele na vydání povolení k dlouhodobému pobytu zaniklo dnem 12. 10. 2016, kdy nabylo právní moci rozhodnutí o zamítnutí žádosti matky stěžovatele o prodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu. Rozhodnutí o zamítnutí žádosti o prodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu otce stěžovatele pak nabylo právní moci dne 8. 8. 2016. Ke skutečnosti, že žalobám rodičů stěžovatele proti těmto zamítavým rozhodnutím byl

přiznán odkladný účinek, žalovaná uvedla, že odkladný účinek umožňuje cizinci během soudního řízení legálně pobývat na území ČR, ale nezakládá právo žádat o povolení k dlouhodobému pobytu. Pokud toto právo nemá cizinec, jehož se soudní řízení týká, nemůže se toto právo vztahovat ani na jeho rodinné příslušníky (tj. stěžovatele).

[23] Žalobu stěžovatele směřující proti rozhodnutí žalované o odvolání krajský soud zamítl rozsudkem identifikovaným ve výroku tohoto rozhodnutí. Podle krajského soudu žalovaná nepochybila, pokud dospěla k závěru, že řízení o stěžovatelově žádosti je nutné zastavit.

[24] Stěžovatel s uvedeným posouzením věci nesouhlasí. Je přesvědčen, že odkladný účinek přiznaný žalobám jeho rodičů založil jejich právo požádat za stěžovatele o dlouhodobý pobyt podle § 88 odst. 3 zákona o pobytu cizinců.

[25] Nejvyšší správní soud předně uvádí, že mezi účastníky řízení není sporný skutkový stav, tj. skutečnost, že v době podání stěžovatelovy žádosti o dlouhodobý pobyt již uplynula doba platnosti povolení k dlouhodobému pobytu obou jeho rodičů a o jejich žádostech o prodloužení tohoto povolení prozatím nebylo rozhodnuto. Rodiče stěžovatele proto na území ČR pobývali na základě tzv. fikce pobytu dle § 47 odst. 2 zákona o pobytu cizinců. Podle uvedeného ustanovení platí, že *pokud doba platnosti víza k pobytu nad 90 dnů uplyne před rozhodnutím žádosti o povolení dlouhodobého pobytu, ačkoliv žádost byla podána ve lhůtě podle odstavce 1, považuje se vízum za platné do doby nabytí právní moci rozhodnutí o podané žádosti*. Ke dni rozhodování správního orgánu I. stupně pak již byly žádosti rodičů stěžovatele o prodloužení dlouhodobého pobytu pravomocně zamítnuty a rodiče stěžovatele na území České republiky pobývali na základě toho, že jejich žalobám směřujícím proti rozhodnutím o zamítnutí jejich žádostí o prodloužení povolení k dlouhodobému pobytu byl přiznán odkladný účinek (viz usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 8. 12. 2016, č. j. 29 A 212/2016 - 42, a ze dne 5. 10. 2016, č. j. 29 A 159/2016 - 57).

[26] Otázkou, jak měly správní orgány v takovém případě naložit s žádostí stěžovatele o dlouhodobý pobyt podle § 88 odst. 3 zákona o pobytu cizinců, se zdejší soud již zabýval, a to v krajském soudem odkazovaném rozsudku ze dne 24. 4. 2019, č. j. 6 Azs 36/2019 - 19 (dále též „rozsudek sp. zn. 6 Azs 36/2019“).

[27] V označeném rozsudku Nejvyšší správní soud uvedl, že odkladný účinek „*vytvořil situaci, jako by žalovaná (ještě) nezamítla žádost žalobcovy matky o prodloužení povolení k dlouhodobému pobytu a řízení to této žádosti (dosud) probíhalo*.“ Nejvyšší správní soud proto dovodil, že cizinec, jehož žalobě (směřující proti neprodloužení pobytového oprávnění) byl přiznán odkladný účinek, na území ČR pobývá na základě fikce pobytu podle § 47 odst. 4 zákona o pobytu cizinců (ve znění účinném do 17. 12. 2015 se jednalo o § 47 odst. 2 zákona o pobytu cizinců). Následně Nejvyšší správní soud shrnul judikaturu týkající se dané fikce pobytu (zejména rozsudek ze dne 7. 3. 2018, č. j. 1 Azs 268/2017 - 22) a uzavřel, že: „*dospěl k závěru, že ani nemožnost aplikovat některá východiska citovaných závěrů (plynoucích z judikatury týkající se fikce pobytu – poznámka soudu) na případ stěžovatele, jež samostatně fikce pobytu podle § 47 odst. 4 zákona o pobytu cizinců nesvědčí, nepřeváží nad obecným požadavkem, aby byl stejným pojmem přikládán stejný význam,*

pokračování

a to především v rámci stejného právního předpisu. Za klíčový lze přitom označit argument, že fikce pobytu (a to i v důsledku přiznání odkladného účinku žalobě proti rozhodnutí o neprodloužení povolení k pobytu) má především chránit cizince před nutností opustit území České republiky, než je s konečnou platností rozhodnuto o jeho žádosti o prodloužení povolení k pobytu. Jejím účelem však není umožnit cizinci podávat další žádosti v režimu zákona o pobytu cizinců (a to ani zprostředkovaně), které jsou podmíněny existujícím povolením k dlouhodobému pobytu. Proto, dovodila-li dosavadní judikatura, že fikci pobytu podle § 47 odst. 4 zákona o pobytu cizinců nelze stavět na roveň povolení k dlouhodobému pobytu (ať již pro účely podání žádosti o povolení trvalému pobytu na území České republiky, podání další žádosti o povolení k dlouhodobému pobytu, pro účely podání víza za účelem strpení či při posuzování oprávněnosti pobytu v řízení o správním vyhoštění), je třeba tento výklad podržet i ve vztahu k možnosti podat žádost o povolení k dlouhodobému pobytu za cizince narozeného na území České republiky podle § 88 odst. 3 zákona o pobytu cizinců. Na základě fikce pobytu podle § 47 odst. 4 zákona o pobytu cizinců totiž „nelze rozhodovat v dalších řízeních“ (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. března 2018 č. j. 1 Azs 54/2018 - 27). [...] Nejvyšší správní soud dospěl ze shora uvedených důvodů k závěru, že žalobce nebyl oprávněn požádat o povolení k dlouhodobému pobytu na území České republiky podle § 88 odst. 3 zákona o pobytu cizinců, neboť jeho rodiče, od nichž svůj pobytový status odvozoval, již v době podání žádosti neměli platné povolení k dlouhodobému pobytu, jež tzv. fikce pobytu podle § 47 odst. 4 zákona o pobytu cizinců nemůže nahradit. Správní orgány tudíž nepochybyly, když řízení o žalobcově žádosti zastavily podle § 169 odst. 8 písm. c) zákona o pobytu cizinců ve znění účinném do 14. srpna 2017.“

[28] Zdejší soud tudíž již dospěl k závěru, že cizinec pobývajícím na území ČR na základě tzv. fikce pobytu podle § 47 odst. 2, resp. odst. 4 zákona o pobytu cizinců (na základě které zde pobývá cizinec i v případě přiznání odkladného účinku jeho žalobě směřující proti zamítavému rozhodnutí o prodloužení pobytového oprávnění) nemůže podat za své nezletilé dítě žádost podle § 88 odst. 3 zákona o pobytu cizinců. Řízení o takové žádosti musí být zastaveno. S uvedeným hodnocením se nyní rozhodující senát v zájmu zachování jednotnosti judikatury ztotožnil a jako takové jej přebírá, v důsledku čehož neshledal ani důvod předložit věc rozšířenému senátu zdejšího soudu (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 1. 2009, č. j. 1 Afs 140/2008 - 77, ze dne 30. 6. 2016, č. j. 4 Afs 65/2016 - 33, ze dne 22. 6. 2016, č. j. 4 As 67/2016 - 53, ze dne 16. 6. 2016, č. j. 9 As 18/2016 - 46, ze dne 22. 3. 2017, č. j. 3 Afs 63/2016 - 36, a usnesení rozšířeného senátu ze dne 12. 1. 2011, č. j. 1 Afs 27/2009 - 98).

[29] Je proto nutné aprobovat závěr žalované a krajského soudu, že řízení o stěžovatelově žádosti mělo být zastaveno [skutečnost, že žalovaná řízení zastavila z důvodu zániku práva, a nikoliv z důvodu absence oprávnění k podání této žádosti dle § 169 odst. 8 písm. c) zákona o pobytu cizinců, resp. podle § 169r odst. 1 písm. c) tohoto zákona ve znění účinném nyní, přitom Nejvyšší správní soud ve shodě s krajským soudem nepovažuje za zakládající nezákonnost napadeného rozhodnutí žalované].

[30] Pokud pak stěžovatel poukazoval na nálezy Ústavního soudu ze dne 30. 9. 2008, sp. zn. II. ÚS 1260/07, konstatuje soud předně, že uvedený nálezy se věcně týkal jiné problematiky (konkrétně obnovy trestního řízení ve věci trestného činu maření výkonu úředního rozhodnutí v situaci, kdy byl přiznán odkladný účinek žalobě směřující proti

správnímú rozhodnutí, které měl účastník mařit). Ostatně nosné závěry uvedeného nálezu nejsou s výše citovanými závěry rozsudku sp. zn. 6 Azs 36/2019 v rozporu. Ústavní soud v daném rozhodnutí uvedl, že „[ú]čelem institutu odložení vykonatelnosti správního rozhodnutí je, jak vyplývá i ze shora citovaného ustanovení § 73 odst. 2, minimalizace škodlivých následků, tj. zásahů do subjektivních práv osob v důsledku vydaného správního rozhodnutí. Tento účel může být naplněn toliko v případě, že rozhodnutí o odložení vykonatelnosti správního rozhodnutí, a zejména rozhodnutí přijatého v oblasti správního trestání, je nadáno schopností působit s účinky *ex tunc*. Odklad vykonatelnosti napadeného individuálního správního aktu lze tak spíše označit za jeho sistaci. Akt tak z formálního hlediska sice zůstává pravomocným, avšak uložené právní povinnosti nelze vynucovat, odejmutá oprávnění zůstávají prozatím zachována.“ Tomuto výkladu přitom odpovídá právě zdejší soudem dovozená skutečnost, že po přiznání odkladného účinku žalobě směřující proti rozhodnutí o neprodloužení povolení k dlouhodobému pobytu nastoupí fikce pobytu, neboť cizinec se bude nacházet v situaci, jakoby o jeho žádosti prozatím nebylo rozhodnuto. Z uvedené citace nicméně nelze dovozovat, jak činí stěžovatel, že přiznání odkladného účinku takové žalobě by mělo nastolit situaci, ve které bude mít cizinec zachována veškerá práva, jako by disponoval platným povolením k pobytu (mj. právě právo požádat za své dítě o pobyt podle § 88 odst. 3 zákona o pobytu cizinců).

[31] Stěžovatel v kasační stížnosti dále zdůrazňoval, že žalobám jeho rodičů bylo následně vyhověno (správní rozhodnutí ve věci neprodloužení jejich dlouhodobých pobytů byla zrušena) a rodiče stěžovatele teď již disponují platnými povoleními k pobytu. K tomuto tvrzení Nejvyšší správní soud uvádí, že ke zrušení předmětných rozhodnutí týkajících se rodičů stěžovatele došlo až po vydání napadených správních rozhodnutí ve věci stěžovatele. Podle § 75 odst. 1 s. ř. s. soud při přezkoumání rozhodnutí vychází ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu. Kasační soud pak odmítá i související kasační tvrzení, že stěžovatel by byl jako nezletilé dítě z důvodu nezákonných rozhodnutí o neprodloužení dlouhodobého pobytu svých rodičů nucen opustit území ČR a vrátit se do země původu (což by bylo mj. v rozporu s čl. 3 odst. 1 a čl. 9 odst. 1 Úmluvy o právech dítěte). Podle výše citovaného § 88 odst. 3 zákona o pobytu cizinců se do doby rozhodnutí o stěžovatelově žádosti jeho pobyt považoval za trvalý. Následně pak byl jeho žalobě přiznán odkladný účinek (viz usnesení krajského soudu ze dne 6. 10. 2017, č. j. 29 A 217/2017 - 38). Skutečnost, že jeho rodiče získali pobytová oprávnění, pak stěžovateli umožňuje svůj pobytový status řešit zákonným způsobem [sama žalovaná ve svém vyjádření k žádosti stěžovatele o odkladný účinek kasační stížnosti v této souvislosti poukázala na § 66 odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců a na § 42 tohoto zákona]. Za irrelevantní pro nyní posuzovanou věc pak kasační soud považuje stěžovatelem připomínanou zásadu, že nikdo nesmí těžit ze svého nezákonného jednání. Z ničeho nevyplývá, že by snad správní orgány „těžily“ z toho, že nevyhověly stěžovatelově žádosti o dlouhodobý pobyt.

[32] Kasační soud konečně aprobuje i závěr krajského soudu, že v projednávané věci nebylo povinností správních orgánů vyhodnocovat přiměřenost dopadů rozhodnutí ve smyslu § 174a zákona o pobytu cizinců, podle kterého správní orgán při posuzování přiměřenosti dopadů rozhodnutí podle tohoto zákona zohlední zejména závažnost nebo druh protiprávního jednání cizince, délku pobytu cizince na území, jeho věk, zdravotní stav, povahu a pevnost rodinných vztahů, ekonomické poměry, společenské a kulturní

pokračování

vazby navázané na území a intenzitu vazeb ke státu, jehož je cizinec státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, ke státu jeho posledního trvalého bydliště.

[33] Ačkoliv kasační soud souhlasí se stěžovatelem, že řízení o žádosti o dlouhodobý pobyt podle § 88 odst. 3 zákona o pobytu cizinců je do jisté míry specifickým řízením (viz bod 11 rozsudku sp. zn. 6 Azs 36/2019), neshledal důvod odchýlit se od krajským soudem odkazovaného závěru judikatury zdejšího soudu, dle kterého se v řízení týkajícím se rozhodnutí o zastavení řízení přiměřenost dopadů rozhodnutí do soukromého a rodinného života cizince neposuzuje, neboť zde nedochází k meritornímu posouzení věci. Nejvyšší správní soud odkazuje v této věci na svou judikaturu k zastavení řízení dle § 169 odst. 8 písm. d) a e) zákona o pobytu cizinců, kterou považuje za zcela shodně aplikovatelnou též na nyní projednávanou věc, neboť podstata v ní uvedené argumentace, tedy absence meritorního přezkumu odůvodňující neprovedení posouzení přiměřenosti, zůstává stejná (viz rozsudek zdejšího soudu ze dne 22. 5. 2019, č. j. 2 Azs 343/2018 - 38). Již v rozsudku ze dne 16. 8. 2016, č. j. 1 Azs 108/2016 - 41, Nejvyšší správní soud uvedl, že „*přiměřenost dopadů rozhodnutí nemohla být v předmětném řízení řešena, jelikož řízení bylo zastaveno a o stěžovatelčině žádosti nebylo meritorně rozhodováno (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 11. 2015, č. j. 6 Azs 226/2015 - 27). Proto správní orgány ani městský soud nepochybily, pokud se nezabývaly věcnou stránkou dané žádosti, tedy ani případným zásahem zastavení řízení do soukromého a rodinného života stěžovatelky.*“ Obdobně v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 12. 2017, č. j. 9 Azs 256/2017 - 57, bylo konstatováno, že „*hodnocení přiměřenosti dopadu rozhodnutí do soukromého a rodinného života žadatele není součástí naplňování procesních podmínek, ale posuzuje se až v rozhodnutí o věci samé, a to jen v případě, kdy je tato povinnost explicitně stanovena v zákoně o pobytu cizinců (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 5. 2017, č. j. 7 Azs 46/2017 - 28). U procesního rozhodnutí o zastavení řízení dle § 169 odst. 8 písm. d) zákona o pobytu cizinců není povinnost zkoumat přiměřenost rozhodnutí zákonem stanovena, a proto nebylo nutné se takovou otázkou zabývat ani v nyní posuzované věci. Pro úplnost soud dodává, že v rámci své judikatury dospěl opakovaně k závěru, že povinnost posoudit přiměřenost dopadu rozhodnutí do soukromého a rodinného života cizince nelze vztahovat na všechna rozhodnutí podle zákona o pobytu cizinců (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 10 Azs 249/2016 a sp. zn. 9 Azs 288/2016).*“ V rozsudku ze dne 21. 2. 2018, č. j. 4 Azs 246/2017 - 35, pak Nejvyšší správní uvedl, že „*v případě zastavení řízení nepřichází posouzení přiměřenosti dopadů rozhodnutí do soukromého a rodinného života žadatele v úvahu, jelikož o žádosti není meritorně rozhodováno (srov. např. rozsudek NSS ze dne 18. 11. 2015, č. j. 6 Azs 226/2015-27). Pokud totiž nejsou splněny podmínky projednání žádosti [...], nemá správní orgán jinou možnost, než řízení zastavit (viz § 169 odst. 8 písm. d) zákona o pobytu cizinců ve znění účinném do 17. 12. 2015). Dodržení závazků vyplývajících z čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod je zajištěno tím, že posouzení přiměřenosti dopadu do soukromého a rodinného života cizince je vyžadováno v rámci rozhodování o případném uložení správního vyhoštění (§ 119a odst. 2 zákona o pobytu cizinců).*“ V rozsudku ze dne 14. 3. 2019, č. j. 7 Azs 5/2019 - 27, pak Nejvyšší správní soud doplnil, že „*žalovaný nepochybil, pokud v daném rozhodnutí neposuzoval dopady do rodinného a soukromého života stěžovatele. Nejvyšší správní soud v uvedených rozsudcích takovou povinnost nedovodil ani na základě § 174a zákona o pobytu cizinců, či čl. 8 odst. 2 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod a dalších. V rozsudku ze dne 21. 2. 2018, č. j. 4 Azs 229/2017 - 34, pak takovou povinnost soud nedovodil*

ani z čl. 10 odst. 2 Listiny základních práv a svobod [...] Uvedenou povinnost nelze dovozovat ani ze správního řádu. Stěžovatelem akcentovaná ustanovení (§ 2, § 3, § 68 odst. 3 a § 89 odst. 2 správního řádu) neobsahují povinnost posuzovat dopady do rodinného a soukromého života stěžovatele. Jsou v nich obsažena obecná pravidla pro vydávání správních rozhodnutí, resp. pro jejich odůvodňování“. Poukázáno budiž dále i na rozsudek Krajského soudu v Plzni ze dne 16. 5. 2014, č. j. 57 A 41/2013 - 53, ve kterém se tento soud zabýval přímo aplikací § 174a zákona o pobytu cizinců při zastavení podle 169 odst. 8 písm. c) zákona o pobytu cizinců. Krajský soud uvedl, že „[s]právní orgány nerozhodovaly ve věci samé (tedy o tom, zda žalobkyni povolení udělí, či nikoliv), ale řízení bylo usnesením zastaveno podle § 169 odst. 8 písm. c) zákona o pobytu cizinců. V takovém případě nebyl případný dopad rozhodnutí do soukromého a rodinného života žalobkyně okolností, kterou by bylo nutné posuzovat.“

[34] Stěžovatel se tudíž mylí, dovozuje-li, že jak správní orgány, tak krajský soud se měly zabývat přiměřeností dle § 174a zákona o pobytu cizinců. V úvahu dle Nejvyššího správního soudu proto nepřichází ani stěžovatelem tvrzená vada řízení spočívající v nesprávně zjištěném skutkovém stavu a porušení § 2 a § 3 správního řádu právě kvůli absenci posouzení dle § 174a zákona o pobytu cizinců, neboť dle výše uvedeného k němu nemuselo být vůbec přistoupeno.

[35] Na základě uvedeného tedy Nejvyšší správní soud posoudil kasační námitky jako nedůvodné.

[36] S poukazem na shora uvedené důvody Nejvyšší správní soud zamítl kasační stížnost jako nedůvodnou (§ 110 odst. 1 s. ř. s. in fine). Nejvyšší správní soud ve věci rozhodl v souladu s § 109 odst. 2 s. ř. s., podle něhož rozhoduje Nejvyšší správní soud o kasační stížnosti zpravidla bez jednání.

[37] Nejvyšší správní soud závěrem uvádí, že s ohledem na povahu věci považoval za nutné rozhodnout o kasační stížnosti přednostně (§ 56 s. ř. s.). Z důvodu, že o tomto mimořádném opravném prostředku bylo rozhodnuto bez zbytečného prodlení po nezbytném poučení účastníků řízení a obstarání dalších podkladů nutných pro rozhodnutí, Nejvyšší správní soud samostatně nerozhodoval o návrhu stěžovatele na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 8. 2003, č. j. 2 Azs 3/2003 - 44, publikován pod č. 173/2004 Sb. NSS).

[38] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti Nejvyšší správní soud rozhodl podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. za použití § 120 s. ř. s. Stěžovatel nebyl v řízení o kasační stížnosti úspěšný, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalované, které by jinak právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti příslušelo, soud náhradu nákladů řízení nepřiznal, protože jí podle obsahu spisu nevznikly žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti.

[39] Protože Nejvyšší správní soud nerozhodl o návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, rozhodl podle § 10 odst. 1 věta první zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, o vrácení zaplaceného soudního poplatku ve výši 1 000 Kč stěžovateli, a to k rukám jeho zástupce.

pokračování

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 22. ledna 2020

JUDr. Tomáš Foltas
předseda senátu